

TISKOVÁ ZPRÁVA
18. 11. 2014

Téměř polovina Evropanů se mylně domnívá, že antibiotika působí proti nachlazení a chřipce

U příležitosti již sedmého Evropského antibiotického dne, který každoročně připadá na 18. listopadu, zveřejnilo Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí data o stavu rezistence bakterií k antibiotikům.

Evropský antibiotický den se v letošním roce zaměřuje především na práci s lékaři, kteří předepisují antibiotika v primární péči. Snahou je podpořit vhodné používání antibiotik a informovat pacienty o rizicích samoléčby. Na rozdíl od některých států EU, ve kterých existuje problém výdeje antibiotik bez lékařského předpisu, je v ČR hlavní snahou snížit užívání antibiotik, která pacientům zbyla po předchozí terapii nebo která si obstarali od svých známých. Hlavním cílem uváděné iniciativy je ale opakovaně upozorňovat na rizika zbytečného a nevhodného používání antibiotik a současně podpořit otevřenou spolupráci pacienta s lékařem právě v této oblasti.

Z údajů za rok 2013 vyplývá, že nejméně třetina bakterií druhu *Klebsiella pneumoniae*, která je jedním z nejčastějších původců infekčních komplikací u hospitalizovaných pacientů, je rezistentní na minimálně jeden druh antibiotika zařazeného do celoevropského sledování stavu citlivosti k antibiotikům. Velmi obvyklá je také současná odolnost vůči několika skupinám antibiotik.

Neméně znepokojivou zprávou je, že v evropském regionu významně roste rezistence bakterií k antibiotikům tzv. 3. generace, což jsou léky se širokým spektrem antibakteriálního účinku. Karbapenemy představují významnou skupinu rezervních antibiotik a jsou pro lékaře jednou z posledních možností volby účinného antibiotika při léčbě infekcí vyvolaných multirezistentními bakteriemi. **„Ohrožení účinnosti karbapenemových antibiotik a prudký vzestup rezistence k těmto antibiotikům v některých evropských zemích představuje v současnosti jeden z nejdůležitějších problémů, kterým zdravotnický personál v nemocnicích čelí. Stav antibiotické rezistence u původců infekcí spojených se zdravotní péčí je v ČR dlouhodobě nepříznivý, naproti tomu situace u původců vyvolávajících běžné infekce, například streptokokovou angínu, je dlouhodobě velmi dobrá a rezistence k základním antibiotikům, například penicilinu, se nevyskytuje**

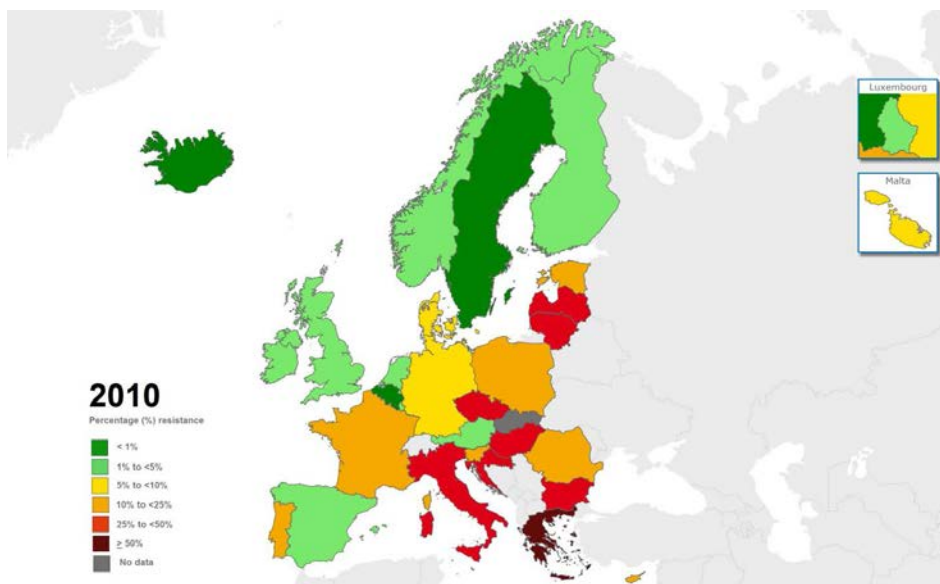

nebo je jen minimální,“ říká Helena Žemličková, vedoucí Národní referenční laboratoře pro antibiotika při Státním zdravotním ústavu.

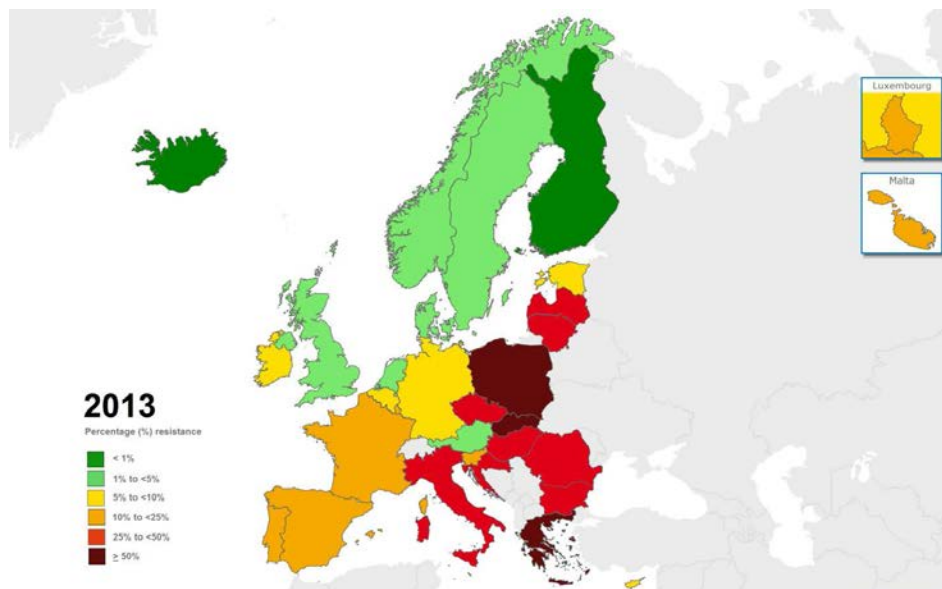
S ohledem na nutnost zajistit trvalou dostupnost antiinfektiv volby vydalo Ministerstvo zdravotnictví již v roce 2012 tzv. „*Seznam esenciálních antiinfektiv pro ČR,*“ který je každoročně aktualizován. Základní esenciální léčiva zahrnují nejúčinnější, bezpečné a cenově přístupné léky pro minimální potřeby základního zdravotního systému. Ze závěrů nedávného celoevropského průzkumu vyplývá, že většina Evropanů (84 %) si je vědoma, že neopodstatněné používání antibiotik způsobuje ztrátu jejich účinnosti. Téměř polovina z nich (49 %) ale neví, že antibiotika jsou zcela neúčinná proti nachlazení a chřipce. Jedna pětina (18%) respondentů totiž uvedla, že právě chřipka byla důvodem, proč antibiotika naposledy užívali. **„Ze závěrů zmíněného průzkumu také vyplývá, že mediální kampaně a další informační aktivity pomáhají vyvrátit některé z uvedených mýtů a zvyšují povědomí laické i odborné veřejnosti o hrozbě vzrůstající antibiotické rezistence,**“ dodává Alena Šteflová, ředitelka Kanceláře Světové zdravotnické organizace v ČR.

***Klebsiella pneumoniae*, podíl (%) kmenů s kombinovanou multi-rezistencí k cefalosporinům 3. generace, fluorochinolonům a aminoglykosidům, státy EU/EEA, 2010**

***Klebsiella pneumoniae*, podíl (%) kmenů s kombinovanou multi-rezistencí k cefalosporinům 3. generace, fluorchinolonům a aminoglykosidům, státy EU/EEA, 2013**

Zdrojem výše uvedených dat a grafů je:

Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)

Interaktivní databáze Evropské sítě pro sledování antibiotické rezistence (EARS-Net), viz http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/antimicrobial_resistance/database/Pages/database.aspx.

Interaktivní databáze Evropské sítě pro sledování spotřeby antibiotik (ESAC-Net), viz http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/antimicrobial_resistance/esac-net-database/Pages/database.aspx.

*Pro více informací kontaktujte Ministerstvo zdravotnictví ČR, tel.: 224 972 166
Odbor komunikace s veřejností, e-mail: tisk@mzcr.cz*

